

ZAMFIRESCU RACOTI PREDOIU
ATTORNEYS AT LAW

Contractul de cont bancar curent în Noul Cod Civil

Elena Iacob, Managing Associate

București, 16 decembrie 2011

Sediul materiei, noțiune și rațiunea reglementării

- **Noul Cod Civil – Legea nr.287/2009, cu modificările ulterioare** *Cartea a V-a Despre obligații, Titlul IX. Diferite contracte speciale, Capitolul XV. Contul bancar curent și alte contracte bancare, Art. 2184 - 2190*
- NCC nu conține o definiție a contractului de cont bancar curent
- Sursa de inspirație: Codul Civil italian 1942, Cartea IV, Titlul III, Cap. XVII, Secțiunea 5 Delle operazioni bancarie in conto corrente
- Înțeles contabil: *Conturile curente ale clienței deschise la instituțiile de credit evidențiază disponibilitățile clienței și operațiunile de încasări și de plăți dispuse de aceasta.* (Reglementarea contabilă 16.12.2010 aprobată prin Ordinul BNR nr.27/2010, Pct. 85)
- Expunerea de motive a NCC *“Necesitatea unei reglementări a contractului de cont curent bancar se justifică, pe de o parte, prin particularitățile pe care acesta le prezintă față de contractul de cont curent comercial, iar, pe de altă parte, prin faptul că răspunde unei realități caracterizată prin „bancarizarea” raporturilor economice, fenomen specific unei economii de piață.”*

Caractere juridice

- Contract numit, sinalagmatic, oneros
- Contract încheiat cu un profesionist (activitate bancară)
- Contract de adeziune (regulă)
 - *Stipulațiile înscrise în contractele de adeziune se interpretează împotriva celui care le-a propus (art.1269 (2) NCC)*
 - *Clauzele neuzuale nu produc efecte decât dacă sunt acceptate, în mod expres, în scris, de cealaltă parte (art.1203 NCC)*
- După caz, contract încheiat cu consumatori (O.G. 21/1992 privind protecția consumatorilor)
- De regulă, același înscris constituie și contract de prestare de servicii de plată (O.U.G. 113/2009 privind serviciile de plată)
- Inițiative ale Comisiei Europene în domeniul mobilității bancare (*EBIC Common principles for bank account switching*)

Contul bancar curent cu cotitulari și contul curent indiviz

- Cotitulari - fiecare dintre cotitulari are dreptul să dispună singur efectuarea de operațiuni în cont (art.2.186 NCC)
 - Cotitularii sunt ținuți solidar față de instituția de credit pentru soldul contului

- Contul curent indiviz - până la efectuarea partajului, moștenitorii sunt considerați titulari coindivizari ai contului (art.2.187 NCC)
 - Creditorul personal al unuia dintre coindivizari nu poate urmări silit prin poprire soldul creditor al contului indiviz ci poate doar să ceară partajul

 - Coindivizarii sunt ținuți divizibil iar nu solidar față de instituția de credit pentru soldul debitor al contului, prin convenție se poate deroga

Efectele contractului. Drepturile și obligațiile părților (I)

- **Dreptul titularului de a dispune de soldul creditor:** în cazul în care depozitul bancar, creditul sau orice altă operațiune bancară se realizează prin contul curent, titularul contului poate să dispună în orice moment de soldul creditor al contului, cu respectarea termenului de preaviz, dacă acesta a fost convenit de părți (art. 2.184 NCC) – art. 1.852 Cod civil italian
- **Compensarea reciprocă a soldurilor:** În cazul în care între instituția de credit și client există mai multe raporturi juridice sau mai multe conturi, chiar și în monede diferite, soldurile active și pasive se compensează reciproc, dacă părțile nu convin altfel (art. 2.185 NCC) – compensarea are loc în momentul înregistrărilor și nu la data închiderii contului

Efectele contractului. Drepturile și obligațiile părților (II)

Drepturile și obligațiile instituției de credit

- Instituția de credit este ținută, potrivit dispozițiilor prevăzute în materia contractului de mandat, pentru executarea instrucțiunilor primite de la client (art. 2.189 (1) NCC)
 - dacă mandatul este cu titlu oneros, mandatarul este ținut să execute mandatul cu diligența unui bun proprietar (art. 2.018 (1) NCC)
 - în cazul unor obligații inerente unei activități profesionale, diligența se apreciază ținând seama de natura activității exercitate (art.1.480 (2) NCC)

- Posibilitatea instituției de credit de a împuternici la rândul său, pentru executarea instrucțiunilor primite, o filială, o instituție de credit corespondentă sau o altă instituție de credit ori o altă entitate agreată de titularul de cont și instituția de credit (art. 2.189 (1) NCC)

Încetarea contractului de cont bancar curent

- Cauze comune: încetarea de comun acord, expirarea termenului, reziliere

- Denunțarea unilaterală - în cazul contractului pe durată nedeterminată, oricare dintre părți poate să denunțe contractul de cont bancar curent, cu respectarea unui termen de preaviz de 15 zile, dacă din contract sau din uzanțe nu rezultă un alt termen, sub sancțiunea de daune-interese (art. 2.188 NCC)

- După caz, coroborare cu termenele/condițiile de denunțare unilaterală a contractului-cadru de prestare de servicii de plată (O.U.G. 113/2009)
 - Denunțarea unilaterală de către utilizatorul serviciilor de plată a unui contract-cadru încheiat pe o durată determinată mai mare de 12 luni sau pe o durată nedeterminată se face în mod gratuit pentru utilizatorul serviciilor de plată, după expirarea a 12 luni
 - În cazul în care se convine astfel în contractul-cadru, prestatorul de servicii de plată poate denunța unilateral un contract-cadru încheiat pe o durată nedeterminată prin transmiterea unui preaviz cu cel puțin două luni înainte

Prescripția

- Termen special de prescripție pentru dreptul la acțiune în restituirea soldului creditor
 - Dreptul la acțiunea în restituirea soldului creditor rezultat la închiderea contului curent se prescrie în termen de 5 ani de la data închiderii contului curent (art. 2.190 (1) NCC)
 - În cazul în care contul curent a fost închis din inițiativa instituției de credit, termenul de prescripție se calculează de la data la care titularul sau cotitularii contului a/au fost notificat/notificați în acest sens prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire la ultimul domiciliu sau sediu adus la cunoștința instituției de credit (art. 2.190 (2) NCC)

- Modificarea duratei termenelor de prescripție sau a cursului prescripției prin convenția părților nu este permisă (contract de adeziune) (art. 2.515 (5) NCC)

Dispoziții tranzitorii

- Efectele contractului de cont bancar curent încheiat înainte de data intrării în vigoare a Codului civil și care s-a încheiat pe termen nedeterminat sunt guvernate de legea în vigoare la data producerii lor (Art. 144 LPA)
- Contractul este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa (Art. 102 (1) Legea 70/2011 de punere în aplicare a NCC)
- Modificarea contractului se face cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de legea în vigoare la data modificării. În privința elementelor ce nu fac obiectul modificării, sunt aplicabile dispozițiile legii în vigoare la data când a fost încheiat contractul (Art. 102 (1) Legea 70/2011)

Vă mulțumesc!

- **Elena Iacob**

Managing Associate

- **Adresă:** Plantelor nr. 12, 023974 București, Sector 2, România

Telefon: (+40 21) 311 05 17 (18)

Fax: (+40 21) 311 05 19

E-mail: elena.iacob@zrp.ro

Website: www.zrp.ro